

อภินันทนาการ

ความสัมพันธ์ทางธรรมชาติ

กมลทิพย์ นุ่นใจม

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
วันลงทะเบียน.....๕- มี.ค. ๒๕๕๗.....
เลขทะเบียน.....๑.๖๗๒๖๖๗๖.....
เลขเรียกหนังสือ.....

ศิลปนิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม ๒๕๕๗

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์

PARALLEL NATURAL

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirement
for the Degree in of Bachelor of Fine and Applied Arts
Program in Visual Art Design
May 2014
Copyright 2014 by Naresuan University

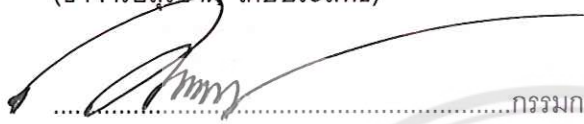
คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์ได้พิจารณาศิลปนิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ทางธรรมชาติ" ของนางสาวกมลทิพย์ นุ่นโฉม เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

.....ประธาน

(อาจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์อาคม ทองโปร่ง)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ พรหมรัตน์)

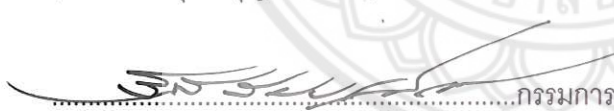
.....กรรมการ

(อาจารย์สมหมาย มาอ่อน)

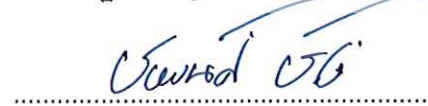
.....กรรมการ

(อาจารย์ธีรวุฒิ บุญยศักดิ์เสรี)

.....กรรมการ

(อาจารย์ฐิติ สมบูรณ์เอนก)

.....กรรมการ

(อาจารย์ชญาณิศ ชิงช่วง)

อนุมัติ

(ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2557

ประกาศคุณประการ

ศิลปนิพนธ์ชุด "ความสัมพันธ์ทางธรรมชาติ" เป็นการศึกษาค้นคว้า ทดลอง และปฏิบัติ ตามทฤษฎีทางความรู้ ความเข้าใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดมา จากการอบรมสั่งสอนตลอดจนได้รับการปลูกฝังทางความคิดและได้รับการส่งเสริมทางปัญญาจากผู้มีพระคุณทุกท่านจนประสบความสำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ด้วยดี

ซึ่งจากสิ่งทีกล่าวเบื้องต้นนี้ที่มีส่วนทำให้ผู้สร้างสรรค์พบกับความสำเร็จตลอดมาในสิ่งที่ จำเป็นจะต้องยกย่องและกล่าวนามท่านและขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูงในโอกาสอันเป็น ครั้งสำคัญนี้ คือคุณพ่อคุณแม่และครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจให้การสนับสนุนในการเรียน การทำงานตลอดจนการอบรมดูแลให้เป็นคนดี ขยันอดทนในการทำงานและการดำรงชีวิตรวมทั้ง การสร้างสรรค์ผลงานในชุดนี้ตลอดมาและผู้สร้างสรรค์มีอาจลิมที่จะกล่าวถึงและขอกราบขอบพระคุณ บุคคลอีกท่านหนึ่งไว้เป็นอย่างสูงคืออาจารย์อาคม ทองโปร่ง ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่สอนข้าพเจ้าตลอด มาและเป็นผู้ซึ่งดูแลเป็นที่ปรึกษาหลักในศิลปนิพนธ์ชุดนี้ รวมทั้งอาจารย์ทุกท่านในสาขาออกแบบ ทัศนศิลป์ที่ได้ให้ความรู้และคอยช่วยประสิทธิประสาทวิชาแก่ผู้สร้างสรรค์จนได้รับความสำเร็จใน สิ่งที่ว่าเรียนมาตลอด 4 ปีของการศึกษาหาความรู้ในรั้วมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อนๆที่คอยช่วยเหลือติชมและเป็นกำลังใจผู้สร้างสรรค์ในการทำงาน ด้วยดีเสมอมา

กมลทิพย์ นุ่นโธม

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ทางธรรมชาติ
ผู้วิจัย	กมลทิพย์ นุ่นโหม
สถานที่ปรึกษา	อาจารย์อาคม ทองโปร่ง
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีร์ศมี พรหมรัตน์
ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา	2557
คำสำคัญ	โยงโย , เกี้ยวพัน

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ผลงาน ภาพพิมพ์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง ความสัมพันธ์ทางธรรมชาติ เป็นผลงานทางทัศนศิลป์ ที่มุ่งนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับสิ่งมีชีวิตที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยผ่านมุมมองที่เป็นความงามตามธรรมชาติของใบบัว กบและลูกอ๊อด ซึ่งได้อาศัยรูปทรงของใบบัว สี ตลอดจนฉายละเอียดของก้าน ดอก และใบบัว ต่างๆด้วยการนำเสนอผ่านเทคนิคภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk screen) บนแผ่นกระจก ในรูปแบบ กึ่งนามธรรม (Semi - abstract) นอกเหนือจากความงามในเชิงทัศนศิลป์แล้ว ในขณะเดียวกัน ผลงานชิ้นนี้ยังคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยเชิงผลิตภัณฑ์ ในลักษณะการให้แสงสว่าง สามารถประยุกต์ใช้เป็น โคมไฟ หรือผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เชิงวิจิตร (Artistic Product) ในลักษณะใกล้เคียงกันได้ ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดแนวความคิดและจินตนาการส่วนตัวออกมา เพื่อให้แสดงออกถึงทางความนึกคิดและความประทับใจ สร้างเป็นสัญลักษณ์แสดงความสัมพันธ์ในธรรมชาติ โดยให้ความสำคัญกับความงามเชิงทัศนธาตุทางศิลปกรรม เพื่อให้เกิดเอกภาพ และสมดุลภาพทางด้านสุนทรีย์และประโยชน์ใช้สอยให้มากที่สุด โดยผลการการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการออกแบบผลงานทัศนศิลป์ที่คำนึงถึงสุนทรีย์ภาพ ควบคู่ไปกับประโยชน์ใช้สอยเชิงกายภาพได้ในอนาคต

Title	PARALLEL NATURAL
Author	Kamolthip Noonchom
Advisor	Mr. Arkom ThongProng
Co – Advisor	Assist.Prof. Thaveerat Phromrat
Academic Paper	Thesis B.F.A. in Visual Art Design , Naresaun University
Year	2014
Keyword	Unite, Correlation

ABSTRACT

The creative printmaking project entitled as “Parallel in nature” is the visual art project represented the content about the relationship between nature and the creatures that rely on live. Through the view of the natural beauty of the Lotus leafs, frogs and tadpoles, to created the combination of shape and colors of lotus leafs, buds and stems to make patterns on the matrixes through the silkscreen techniques on the transparent glass sheet in the manner of semi abstract. In additional, this project is not only presenting the beauty as just a piece of visual art, on the other hand, this work will also take into consideration as a functional product in such a way that giving a light, able to use as a lamp or other artistic products in similar function. In details, the author has transferred the inspiration and imagination to the concept then, into the symbol that represents the relationships of lives in nature as its subject matter. The visual elements as in the visual art theories will be concerned to achieve the unity and balance between aesthetic and utilization. Therefore this series of creative printmaking works can be taken into consideration as a guideline in the design project of artistic works that responsible on both, the beauty alongside with the physical function in the future.

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของงานวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	4
วิธีการศึกษา.....	4
แหล่งข้อมูล.....	4
บทที่ 2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	5
ข้อมูลสนับสนุนทางด้านเนื้อหาของงาน.....	6
ข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงาน.....	8
อิทธิพลจากศิลปะการเลียนแบบธรรมชาติ.....	10
ข้อมูลสนับสนุนด้านเทคนิคของผลงาน.....	11
อิทธิพลจากศิลปินที่ให้แนวทางและความบันดาลใจ	
- ศิลปิน Peter Bynum.....	13
- ศิลปิน Nobuhiro Nakanishi.....	17
แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	20
สรุปที่มาของแนวความคิดการสร้างสรรค์.....	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานศิลปนิพนธ์.....	22
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์	
- ขั้นตอนการศึกษาและค้นคว้า.....	22
- การกำหนดรูปแบบและขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
การกำหนดกระบวนการสร้างสรรค์.....	30
- การจัดเตรียมอุปกรณ์.....	30
- การจัดทำแบบร่าง.....	32
- กระบวนการสร้างสรรค์.....	34
บทสรุปและวิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์.....	42
บทที่ 4 การรายงานผลและวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	49
องค์ประกอบศิลปะในผลงาน.....	49
เนื้อหาของผลงาน.....	51
บทที่ 5 บทสรุป.....	52
ปัญหา และ อุปสรรค.....	52
บรรณานุกรม.....	54
ประวัติผู้วิจัย.....	56

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 อริสโตเติล.....	2
2 ภาพถ่ายใบบัว.....	5
3 ภาพความสัมพันธ์ระหว่างสัตว์กับธรรมชาติ.....	7
4 ภาพความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับธรรมชาติ.....	7
5 ภาพถ่ายใบบัว.....	8
6 ภาพถ่ายลูกอ๊อด.....	9
7 ภาพถ่ายลูกอ๊อด.....	10
8 ภาพผลงานศิลปะป็น.....	11
9 ภาพจำลองการปาดแม่พิมพ์.....	12
10 ศิลปิน Peter Bynum.....	13
11 ภาพผลงานของ Peter Bynum.....	14
12 ภาพผลงานของ Peter Bynum.....	15
13 ภาพผลงานของ Peter Bynum.....	15
14 ภาพผลงานของ Peter Bynum.....	16
15 ภาพผลงานของ Peter Bynum.....	16
16 ศิลปิน Nobuhiro Nakanishi.....	17
17 ภาพผลงานของ Nobuhiro Nakanishi.....	18
18 ภาพผลงานของ Nobuhiro Nakanishi.....	18
19 ภาพผลงานของ Nobuhiro Nakanishi.....	19
20 ภาพผลงานของ Nobuhiro Nakanishi.....	19
21 ภาพถ่ายใบบัว.....	20
22 แผนผังแสดงองค์ประกอบศิลปะ.....	22
23 แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพ.....	24
24 ภาพถ่ายใบบัว.....	26
25 ภาพถ่ายใบบัว.....	26
26 ภาพถ่ายใบบัว.....	27

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพประกอบที่	หน้า
27 ภาพถ่ายใบบัว.....	27
28 ภาพถ่ายใบบัว.....	28
29 ภาพถ่ายใบบัว.....	28
30 ภาพลูกช้อน.....	29
31 ภาพใบบัวและแหน.....	29
32 ภาพแสดงวัสดุ อุปกรณ์ Silk screen.....	30
33 ภาพน้ำยาเรซิน.....	31
34 กระจก.....	32
35 ภาพแบบร่างผลงาน.....	33
36 ภาพแบบร่างผลงาน.....	33
37 ภาพถ่ายเอกสาร.....	34
38 ภาพการปาดแม่พิมพ์ลงกระจก.....	35
39 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์.....	36
40 ภาพผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 1.....	38
41 ภาพผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 2.....	39
42 ภาพผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 2.....	39
43 ภาพผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 3.....	40
44 ภาพผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 3.....	40
45 ภาพผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 4.....	41
46 ภาพผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 4.....	41
47 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 1.....	44
48 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 2.....	45
49 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 3.....	46
50 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 3.....	47
51 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุดที่ 3.....	48
52 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์.....	49

บทที่ 1

บทนำ

ธรรมชาติเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญของมนุษย์ ได้สอนให้มนุษย์รู้จักกับศิลปะทั้งทางด้านรูปธรรม ซึ่งหมายถึงสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่สามารถมองเห็นได้ และทางด้านนามธรรม ซึ่งหมายถึงสภาพจากจิตสำนึกของมนุษย์เองที่เป็นส่วนหนึ่งจากธรรมชาติ การสร้างสรรค์ศิลปะ นับได้ว่าเป็นกระบวนการอันเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องอาศัยธรรมชาติแวดล้อมเป็นสิ่งปัจจัยในการทำงานสร้างสรรค์เพราะว่า "สภาวะแห่งการสร้างสรรค์อันแท้จริงย่อมเกิดขึ้นจากการที่ศิลปินพยายามทำตัวของเขาเองให้เข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ หรือเข้าร่วมอยู่ในจังหวะและลีลาซึ่งประสานสอดคล้องอยู่กับจักรวาล ซึ่งเป็นกระบวนการอันต่อเนื่อง "

พจนานุกรม จันทรสันติ (วิธีแห่งเต๋า หน้า 222)

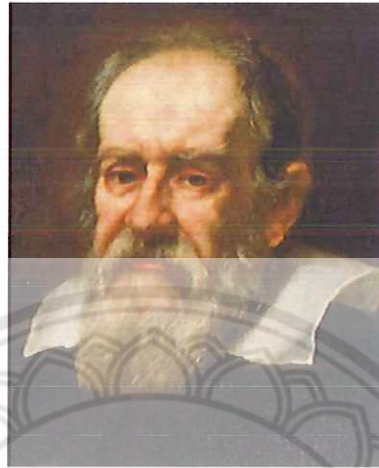
จากบทความข้างต้น แสดงให้เห็นว่า มนุษย์รู้จักสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ จากการพิจารณาธรรมชาติ แล้วนำมาดัดแปลง และ เลือกหาวิธีการที่เหมาะสมตามที่ตนชำนาญ จากนั้นนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ โดยใช้เอกลักษณ์ที่ปรากฏด้วย รูปทรง สี และพื้นผิว เป็นสื่อในการสร้างสรรค์

วิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าในหัวข้อ "ความสัมพันธ์ทางธรรมชาติ" ฉบับนี้ ต้องการแสดงถึงรูปธรรมของความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ร่วมกันในระบบนิเวศน์โดยผ่านมุมมองที่เกิดจากความประทับใจหลงใหล ชื่นชอบ ในรูปทรงและสีสันทของใบบัว อีกทั้งเรื่องราวของธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่ข้าพเจ้าได้นำมาผูกเป็นเรื่องราวในรูปแบบความเป็นเฉพาะตัว เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ธรรมชาติสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ขึ้นมาอย่างมากมายมหาศาลในโลกใบนี้ รวมทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ในรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามลักษณะ รูปทรงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเราสามารถมองเห็นและสัมผัสได้ ไม่ว่าจะเป็นการมองด้วยตาเห็น หรือการสัมผัสด้วยกาย ทั้งสรรพสิ่งที่มีความงาม และมีลักษณะความพิเศษในตัวของแต่ละชนิดของมัน ซึ่งจะเห็นได้จากรูปทรงภายนอก ตลอดจน สีสันทที่สวยงาม และพื้นผิวที่เมื่อสัมผัสแล้วจะทำให้เรารู้ถึงความเรียบ หรือ

ความขรุขระ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเป็นตัวสื่อให้เราสามารถถ่ายทอด และ แสดงอารมณ์
ความรู้สึกออกมาอย่างเป็นรูปธรรมได้

ภาพประกอบที่ 1 อริสโตเติล

อริสโตเติล (Aristotle 384-322 B.C.) เคยกล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า "หน้าที่ของศิลปินที่สำคัญก็คือต้องเข้าใจธรรมชาติ รู้จักถ่ายทอดแรงจิตใจที่เกิดจากธรรมชาติให้เห็นเป็นรูปทรง และมีเรื่องราวถูกต้องตามความเป็นจริง เท่าที่ความงามในธรรมชาติจะอำนวยได้"

จากบทความดังกล่าวเป็นสิ่งที่ได้สนับสนุนการสร้างผลงานภาพพิมพ์ในชุดนี้ของผู้สร้างสรรค์ เพื่อต้องการถ่ายทอดถึงความความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับสิ่งมีชีวิต โดยผ่านความงามของรูปลักษณะใบบัวที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์หลงใหล ในรูปทรงที่พลิ้วไหว แลดูบางเบา ตลอดจนถึงของใบที่มีน้ำหนักเข้ม และอ่อนโดยไล่น้ำหนักผสมกลมกลืนกันอย่างลงตัว ซึ่งให้ความรู้สึกสดชื่นสงบ ร่มเย็น เพลิดเพลิน อีกทั้งก้านใบที่แตกแขนงออกมานั้น ก็เปรียบเสมือนจะแสดงถึงทิศทางของการเจริญเติบโตที่แผ่ขยายออกไปอย่างรวดเร็ว ดังจะแสดงถึงความอ่อนโยนอย่างมีลีลาแห่งความเคลื่อนไหวเมื่อเฟื่องพืศพิจารณาเมื่อยามได้อยู่กับมัน ซึ่งผู้สร้างสรรค์จึงได้นำเนื้อหาเหล่านี้มาเชื่อมโยงกับสิ่งมีชีวิตเช่น ตัวกบและลูกอ๊อด เนื่องด้วยเป็นสัตว์ที่มีวงจรในการดำเนินชีวิตคล้ายคลึงกัน คือ การใช้ชีวิต การเติบโตในน้ำ และเมื่อเติบโตก็จะโผล่ขึ้นมาใช้ชีวิตเหนือผิวน้ำเช่นเดียวกัน ผู้สร้างสรรค์จึงใช้ใบบัวและกบเป็นสื่อเชิงสัญลักษณ์แทนความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับสิ่งมีชีวิตที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในระบบของธรรมชาติ

รูปทรงที่เป็นเอกลักษณ์ โครงสร้างของสีที่ตามองเห็นในธรรมชาติและการเล่นไหวจังหวะของเส้น เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สร้างสรรค์ใช้เป็นสื่อในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะออกมาใน

หัวข้อ ความสัมพันธ์ทางธรรมชาติที่เป็นคุณค่าทางความงามจากภายนอกที่รู้ได้ด้วยตาและสัมผัสได้ด้วยมือ ผู้สร้างสรรค์จึงนำความรู้สึกเหล่านี้มาสร้างสรรค์ และแสดงออกมาเป็นงานศิลปะด้วยวิธีการทางเทคนิคภาพพิมพ์ และร่วมกับวัสดุสื่อผสมที่เป็นรูปแบบลักษณะเฉพาะตน เพื่อให้ผลงานจะได้สัมผัสผลและนำไปสู่เป้าหมายตามที่ต้องการให้ได้มากที่สุด

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่ต้องตอบสนองต่อแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์และมีเนื้อหาแสดงถึงความงามของใบบัว โดยได้ถ่ายทอดออกมาจากการมองเห็นและการรับรู้ในแนวทางที่ได้กำหนดไว้
2. เพื่อศึกษา ทดลองหากลวิธีและรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สนับสนุนในการสร้างสรรค์ผลงานทางเทคนิคภาพพิมพ์ ที่เป็นกลวิธีที่เหมาะสมเป็นแบบเฉพาะตัวออกมาทั้งในด้านแนวความคิด เนื้อหา รูปแบบ และกลวิธีในรูปแบบของการผสมผสานและกลมกลืนซึ่งกันและกัน
3. สร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ที่ถ่ายทอดถึงความงามในด้านสุนทรียภาพในเชิงบวกและคุณค่าทางความงามในหลักการทางองค์ประกอบศิลป์ที่แสดงในเรื่องของจังหวะของเส้นและค่าน้ำหนักของสี

ขอบเขตของงานวิจัย

1. เป็นผลงานภาพพิมพ์สร้างสรรค์ 3 มิติ ในรูปแบบของศิลปะสื่อผสม (Mixed media)
2. เป็นผลงานภาพพิมพ์ในลักษณะแบบกึ่งนามธรรม (Semi – abstract) โดยใช้วัสดุสื่อผสมเข้ามามีส่วนร่วมในผลงาน
3. แสดงรูปแบบเนื้อหา และกลวิธีเฉพาะตนทางกระบวนการทางเทคนิคภาพพิมพ์
4. เป็นผลงานภาพพิมพ์เทคนิค silk screen และ สื่อผสม
5. เป็นผลงานที่แสดงทักษะการพิมพ์ภาพด้วยตะแกรงไหม (Silk screen) ให้เกิดเป็นลวดลายต่างๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

โยงใย (Unite) หมายถึง ความสัมพันธ์ที่เชื่อมระหว่างกัน
 เกี่ยวพัน (Correlation) หมายถึง การข้องเกี่ยว, การผูกพันกัน

ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

1. บันทึกภาพจากแหล่งข้อมูลจริง
2. ค้นคว้า รวบรวม รูปภาพ จากนิตยสาร และเว็บไซต์ต่างๆ
3. นำรูปภาพทั้งหมดมาคัดเลือกให้ได้ภาพที่ตรงกับความต้องการ แล้วนำไปจัดทำภาพถ่ายเส้น เป็นภาพแบบร่าง (Sketch) และนำไปปรึกษาหารือ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
4. เมื่อภาพร่างลงตัวด้วยการจัดวางองค์ประกอบศิลปะ และกำหนดขนาดสัดส่วนของงานแล้ว จึงนำไปขยายเป็นผลงานจริง และพัฒนางานต่อไป

วิธีการศึกษา

1. ออกไปศึกษา สัมภาษณ์ในสถานที่จริง สังเกตลักษณะของใบบัว และสภาพแวดล้อมโดยรอบ พร้อมบันทึกเป็นภาพถ่ายและภาพแบบร่าง
2. ค้นหาข้อมูล และรูปภาพจากสื่ออินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ
3. รวบรวมข้อมูลและรูปภาพต่างๆ มาสร้างเป็นแบบร่าง (Sketch) เพื่อหาแนวทางในการสร้างสรรค์ต่อไป
4. ปฏิบัติการสร้างผลงานจริง และรับคำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ และทำการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในส่วนต่างๆ เพื่อให้ผลงานพัฒนาต่อไป

แหล่งข้อมูล

1. สถานที่แหล่งน้ำต่างๆ จากบึงบัว ลำคลองรอบๆ มหาวิทยาลัย
2. สื่อเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต
3. หนังสือนิตยสารต่างๆ

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

สิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นแรงบันดาลใจอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์ ได้สร้างผลงานขึ้นมา และจากความชอบ ความสนใจในสิ่งที่เรารู้จัก ได้เห็น หรือได้สัมผัส ตั้งแต่ยังเยาว์วัย ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผลักดันให้เกิดเป็นผลงานชุดนี้ขึ้นมา นั่นก็คือ ใบบัว ใบที่มีลักษณะเป็นทรงกลม สีของใบที่ไล่น้ำหนักจากเข้มไปอ่อนทั่วทั้งใบ ลายก้านใบที่แตกแขนงออกจากกึ่งกลางใบ ก้านที่ชูใบขึ้นมาเหนือผิวน้ำ เป็นข้อมูลที่ข้าพเจ้าใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน แต่เนื่องด้วยผู้สร้างสรรค์ต้องการเพิ่มความสนุกในผลงาน จึงคิดเชื่อมโยงเรื่องราวต่อไปอีก จากความสัมพันธ์กันของสิ่งแวดล้อม ใบบัว สิ่งมีชีวิตอย่างเช่น กบ ลูกอ๊อด ที่มีการดำรงชีวิตอยู่อย่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ผู้สร้างสรรค์จึงได้กำหนดเนื้อหาทั้งหมดนี้ให้เป็นเรื่องราวเดียวกันและวางโครงร่างในแต่ละชิ้นให้เป็นผลงานที่สามารถดูได้สมบูรณ์ทั้งแบบ 1 ชิ้น หรือนำเสนอออกมาในรูปแบบเป็นกลุ่ม (Installation) ร่วมกันก็ได้

ภาพประกอบที่ 2 ข้อมูลภาพถ่ายใบบัว

ที่มา : <http://www.19studio.com>

ข้อมูลสนับสนุนทางด้านเนื้อหาของงาน

ระบบนิเวศ (Ecosystem) หมายถึง ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่อาศัย ณ ที่ใดที่หนึ่ง ความสัมพันธ์มี 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิตและระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตด้วยกันเอง โดยมีการถ่ายทอดพลังงานและสารอาหารในบริเวณนั้นๆ สู่อสิ่งแวดล้อม

การศึกษานิเวศวิทยา (Ecology) จึงเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งว่าด้วยการศึกษาสิ่งมีชีวิตในแหล่งอาศัย รวมถึง การศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมที่สิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ ความสัมพันธ์ทั้งสองลักษณะนี้ เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน และเกิดขึ้นพร้อมๆ กันต้องพึ่งพาอาศัยกันและกันไม่สามารถอยู่ได้เพียงลำพังโดยไม่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆ ความสัมพันธ์ภายในระบบนิเวศนั้น มีความสมดุลอยู่แล้วโดยธรรมชาติ ยกเว้นว่าจะมีสิ่งใดมารบกวนระบบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ขึ้น แต่ก็มีปรับตัวมาเหมือนเดิมได้ใหม่ยกเว้นกรณีที่สิ่งที่มารบกวนนั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ระบบนั้นก็จะถูกทำลายลงได้

ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวกัน
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่างชนิดกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศแบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ

1. การได้รับประโยชน์ร่วมกัน (Mutualism) เป็นการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิต 2 ชนิดที่ได้ประโยชน์ด้วยกันทั้งสองชนิด

2. ภาวะอิงอาศัยหรือภาวะเกื้อกูล (Commensalism) เป็นการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตโดยที่ฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์ ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ประโยชน์แต่ก็ไม่เสียประโยชน์

3. ภาวะปรสิต (Parasitism) หมายถึง การอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิต 2 ชนิด โดยฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์ เรียกว่า ปรสิต (Parasite) อีกฝ่ายหนึ่งเสียประโยชน์ เรียกว่า ผู้ถูกอาศัย (Host)

นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์แบบภาวะมีการย่อยสลาย (Saprophytism) เป็นการดำรงชีพของกลุ่มผู้ย่อยสลายสารอินทรีย์ เช่น เห็ด รา แบคทีเรีย และจุลินทรีย์

ภาพประกอบที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสัตว์กับธรรมชาติ
ที่มา : www.bloggang.com

ภาพประกอบที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับธรรมชาติ
ที่มา : www.kruwichuta.wordpress.com

ข้อมูลการสร้างสรรคผลงาน

บัวเป็นพรรณไม้น้ำประเภทพืชล้มลุก มีลำต้นและหัวอยู่ในดิน แล้วเจริญเติบโตโดยชูก้านใบและดอกขึ้นมาบนผิวน้ำ ดอกเป็นกลีบซ้อนกันหลายชั้นลักษณะดอกคล้ายรูปกรวย เวลาบานคล้ายกับร่ม ผลคือส่วนที่อยู่ตรงกลางดอกซึ่งมีเมล็ดประกอบอยู่ภายในจำนวนมากลักษณะ ขนาด สีสันของใบและดอกขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์โดยทั่วไปของบัวแยกออกได้ดังนี้

รูปร่าง ที่พบทั่วไปมี 2 ลักษณะ คือ รูปวงกลม และรูปไข่

ขนาด คือ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของใบแก่เต็มที่ ณ จุดชั้วใบ ขนาดอาจแปรปรวนไปได้บ้าง ขึ้นอยู่กับสภาพการปลูกและการดูแลรักษา

ขอบใบ มี 4 ลักษณะ คือ ขอบใบเรียบ ขอบใบเรียบย่น ขอบใบจักมนไม่เป็นระเบียบ และขอบใบจักแหลมเป็นระเบียบ

หูใบ โดยทั่วไปมี 3 ลักษณะ ซึ่งสังเกตได้จากใบแก่เต็มที่ คือ หูใบปิด หูใบเปิด และหูใบเปิดมาก แต่อาจมีลักษณะพิเศษอื่น เช่น หูใบปิดส่วนบน ปลายหูเปิด 1 ใน 3 ปิด 1 ใน 2 หรือ 2 ใน 3 ซึ่งเป็นลักษณะจำเพาะของพันธุ์

ปลายใบ มี 3 ลักษณะ คือ ปลายใบมน ปลายใบเว้าเข้าและปลายใบแหลม

สีใบทั้งด้านบนและด้านล่าง มักจะแตกต่างกัน ทั้งใบอ่อนและใบแก่เต็มที่

ผิวใบด้านบนมีขนอ่อนๆเล็กน้อย มีนวลตองเคลือบอยู่ด้านบนของใบ ทำให้เมื่อโดนน้ำจะไม่เปียกน้ำ

ภาพประกอบที่ 5 ข้อมูลภาพถ่ายใบบัว

ที่มา : <http://emilynicholsphotography.com>

กบ มีรูปร่างโดยรวม คือ เป็นสัตว์ไม่มีหาง เพราะกระดูกสันหลังส่วนหางได้เชื่อมรวมเป็นชิ้นเดียวยาว กระดูกสันหลังลดจำนวนลงมาจากสัตว์ในยุคก่อนประวัติศาสตร์เพราะมีไม่เกิน 9 ปล้อง มีขาหลังยาวจากการยึดของกระดูกที่เบียดกับกระดูกฟิบุลา และกระดูกแอตทรากากัสกับกระดูกแคลลาเนียม โดยมีบางส่วนเชื่อมติดกันและเต็มไปด้วยมัดกล้ามเนื้อแข็งแรง เพื่อใช้ในการกระโดด มีส่วนหัวที่ใหญ่และแบนราบ ปากมีขนาดกว้างมาก

กบในระยะวัยอ่อน จะมีลักษณะแตกต่างไปจากตัวเต็มวัยอย่างชัดเจน เรียกว่า "ลูกอ๊อด" โดยมีรูปร่างคล้ายปลา มีส่วนหัวที่โตมาก มีหาง ไม่มีพิน โดยในส่วนของโครงสร้างของจะงอยปากเป็นสารประกอบเคอราติน หายใจด้วยเหงือกเหมือนซาลาแมนเดอร์ พฤติกรรมการกินอาหารของลูกอ๊อดจะแตกต่างกันไป โดยอาจจะกินแบบกรองกิน หรือกินพืช และกินสัตว์ เมื่อเปลี่ยนรูปร่างเป็นตัวเต็มวัยจึงเปลี่ยนลักษณะการกิน รวมทั้งเปลี่ยนสภาพโครงสร้างของอวัยวะระบบย่อยอาหาร รวมทั้งระบบอวัยวะอย่างอื่น ซึ่งการเปลี่ยนรูปร่างของกบนั้นจะต่างจากซาลาแมนเดอร์เป็นอย่างมาก

การสืบพันธุ์ของกบ นั้นมีหลากหลายมาก ส่วนการปฏิสนธิจะเกิดขึ้นภายนอกตัว โดยทั้ง 2 เพศมีพฤติกรรมกอดรัดกันระหว่างผสมพันธุ์ กบส่วนมากจะป้องกันดูแลไข่ นอกจากบางชนิดเท่านั้นที่เก็บไข่ไว้บนหลัง ที่ขา ในถุงบนหลัง หรือในช่องท้อง หรือบางชนิดวางไข่ติดไว้กับพืชน้ำที่เติบโตในน้ำหรือบนกิ่งไม้ของต้นไม้เหนือน้ำและเฝ้าไข่ไว้ การปฏิสนธิที่เกิดขึ้นภายในตัวจะพบเพียงกับกบบางชนิดเท่านั้น และการเจริญของเอมบริโอภายในไข่และวัยอ่อนที่ออกจากไข่มีรูปร่างเป็นเหมือนตัวเต็มวัยเลยโดยไม่ผ่านขั้นตอนการเป็นลูกอ๊อด

ภาพประกอบที่ 6 ข้อมูลภาพถ่ายลูกอ๊อด

ที่มา : <http://www.frogforum.net>

ภาพประกอบที่ 7 ข้อมูลภาพถ่ายลูกอ๊อด
ที่มา : <http://narastoryteller.blogspot.com>

อิทธิพลจากศิลปะการเลียนแบบธรรมชาติ

ธรรมชาติถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิด แรงบันดาลใจให้แก่ศิลปินในการสร้างผลงานทางศิลปะ ซึ่งธรรมชาติอาจเปรียบได้ดั่งแม่บทสำคัญที่มีต่องานศิลปะ ด้วยศิลปะเป็นสิ่งสร้างขึ้นมาจากมนุษย์ และมนุษย์ก็ถือกำเนิดมาท่ามกลางธรรมชาติ อีกทั้งบนเส้นทางการดำเนินชีวิตของมนุษย์ก็ผูกพันอยู่กับธรรมชาติ จนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ซึ่งในทางศิลปะ มิใช่เป็นการบันทึก เลียนแบบเหมือนกระจกเงาหรือ ภาพถ่าย ซึ่งแค่บันทึกและสะท้อนสิ่งที่อยู่ตรงหน้าเท่านั้น แต่ในทางการทำงานศิลปะอาจจะเพิ่มเติม ตัดทอน หรืออาจจะใส่อารมณ์ ความรู้สึกเข้าไปด้วย โดยศิลปินจะใช้ธรรมชาติเป็นแหล่งแรงบันดาลใจที่สำคัญในการสร้างงานศิลปะ ธรรมชาติ จึงอาจคล้ายแหล่งวิทยาการที่ยิ่งใหญ่ ในการศึกษา ค้นคว้า ลอกเลียน ในคำนิยามนี้ ศิลปะก็เปรียบได้ดั่ง เครื่องมือของศิลปิน ที่ใช้บันทึกเลียนแบบธรรมชาติไว้ แต่ในการเลียนแบบธรรมชาติในทางศิลปะมิใช่การเลียนแบบเหมือนกระจกเงา หรือภาพถ่าย แต่อาจเพิ่มเติม ตัดทอน หรืออาจสอดแทรกอารมณ์ ของศิลปินเข้าไปด้วย

ภาพประกอบที่ 8 ข้อมูลภาพจากผลงานศิลปิน
 นายสันต์ สารากรบริรักษ์
 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ พุทธศักราช 2547
 ชื่อผลงาน : บัวตอง

ข้อมูลสนับสนุนด้านเทคนิคของผลงาน

เทคนิคแม่พิมพ์ตะแกรงไหม (Screen print)

เป็นเทคนิคภาพพิมพ์อย่างหนึ่ง วิธีการคือจะต้องกันส่วนต่างๆ ที่ไม่ต้องการให้เกิดภาพของแม่พิมพ์ที่ซึ่งจากตะแกรงผ้า(ส่วนใหญ่เป็นผ้าใยสังเคราะห์ที่มีคุณภาพคล้ายผ้าไหม) ซึ่งบนกรอบเฟรม จากนั้นหมึกพิมพ์จะถูกปาดด้วยยางปาดผ่านแม่พิมพ์ลงสู่กระดาษด้านล่าง โดยหมึกจะสามารถผ่านพื้นที่บนแม่พิมพ์ที่ไม่ได้ถูกกันเท่านั้นลงปรากฏบนกระดาษเป็นภาพ งานพิมพ์ที่มีหลายๆ สีสามารถทำได้โดยการพิมพ์ผ่านแม่พิมพ์หลายๆ แม่พิมพ์ คือแม่พิมพ์แต่ละแม่พิมพ์สำหรับสีแต่ละสี นอกจากนี้วิธีนี้ผู้สร้างสรรค์ยังสามารถเขียนภาพลงบนแผ่นฟิล์มใสด้วยหมึกที่มีความทึบแสง หรือแสงไม่สามารถส่องผ่านได้ ถ้าเป็นงานภาพพิมพ์สี ผู้สร้างสรรค์จะต้องแยกสีโดยการเขียนแยกลงบนแผ่นฟิล์มแต่ละแผ่น ซึ่งต้องทับซ้อนให้พอดีกัน จากนั้นภาพบนฟิล์มจะถูก

ถ่ายถอดลงบนแม่พิมพ์โดยกระบวนการฉายแสง คือการใช้ลำแสงยูวีแสงผสมกับกาวอัด เคลือบให้ทั่วแม่พิมพ์ นำแผ่นฟิล์มที่เขียนไว้วางทับแม่พิมพ์ แล้วนำไปฉายด้วยแสงไฟ จากนั้นนำไปฉีดน้ำ พื้นที่ที่ผู้สร้างสรรค์ไม่ได้เขียนด้วยหมึกทึบแสงจะถูกกันไว้ด้วยลำแสงยูวีที่แข็งตัวและติดแน่น เมื่อนำไปพิมพ์หมึกพิมพ์หมึกพิมพ์จะไม่สามารถผ่านได้

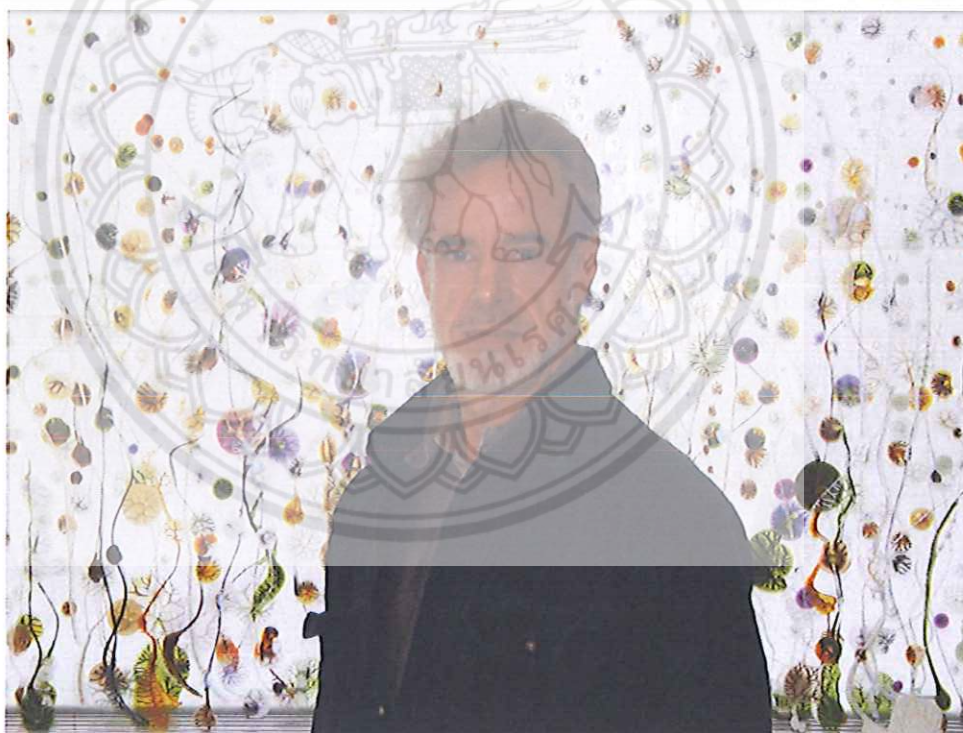
ภาพประกอบที่ 9 ภาพจำลองการปาดแม่พิมพ์

ที่มา : <http://www.mastersign.co.th>

เทคนิคสื่อผสม หรือ Mixed Media

เป็นจิตรศิลป์ ในการนำสื่อหรือศิลปะ มากกว่าสองชนิดมารวมกัน และสร้างออกมาเป็นงานชิ้นเดียว โดยมักจะใช้สื่อ หรือชนิดของงานศิลปะที่ต่างกัน และนำจุดเด่นของสื่อและงานศิลปะ นั้นๆ เข้ามารวมกัน โดยผสมผสานออกมาเป็นงาน 2 มิติ หรือ 3 มิติ ก็ได้ ในกรณีของการแสดง ศิลปกรรมแห่งชาติจะใช้คำว่า "สื่อประสม" แทนแต่ถ้าเป็นการผสมกันระหว่างเทคนิคในสื่อเดียวกัน เช่น ภาพเขียนที่มีการใช้เทคนิคสีน้ำผสมกับสีน้ำมันและสีฝุ่นในบางส่วน ก็จะถือว่าเป็น "เทคนิคผสม" มากกว่า "สื่อผสม"

อิทธิพลจากศิลปินที่ให้แนวทางและความบันดาลใจ

ภาพประกอบที่ 10 ข้อมูลภาพศิลปิน

Artist : Peter Bynum

ที่มา : <http://globallightingblog.com>

ศิลปิน Peter Bynum สร้างสรรค์ผลงานด้วยการ สาดกระเซ็น การไหล และการหยดของสี อะครีลิค ลงบนแผ่นกระจก โดยที่หลังกระจกจะมีความสว่างจากแสงของหลอดไฟซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ผลงานดู มีมิติ เมื่อมองผ่านจะเห็นถึงการทับซ้อนชั้นกัน .ให้เห็นเป็นความตื้นลึกของผลงานที่สอดคล้องกับ การเว้นระยะห่างของแผ่นกระจกและความสว่างของไฟ

ภาพประกอบที่ 11 ข้อมูลภาพผลงานศิลปิน
ที่มา : <http://www.mymodernmet.com/>

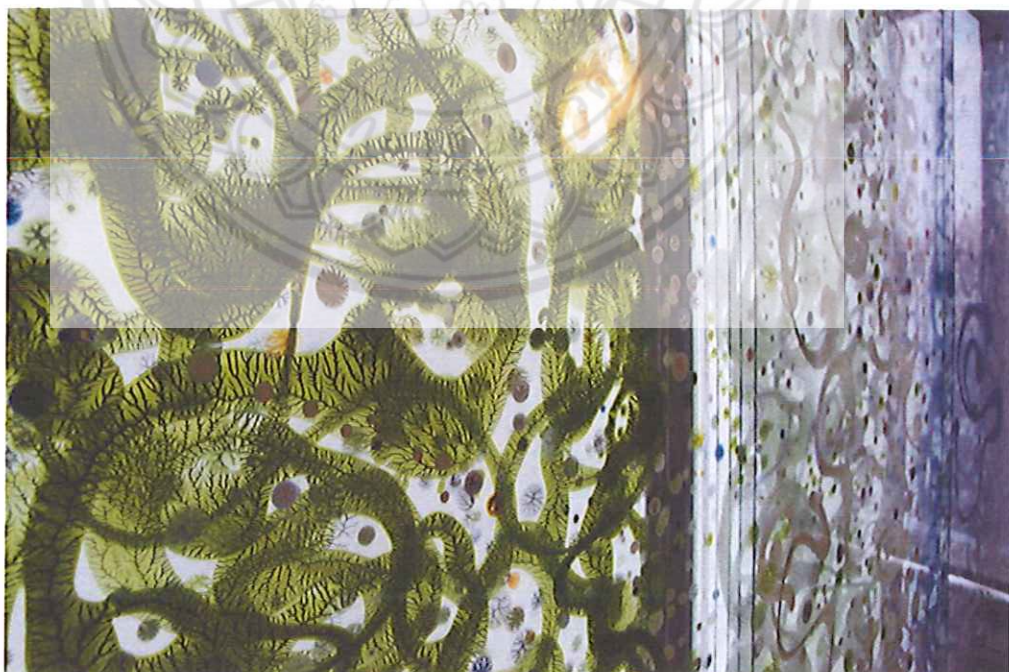
ภาพประกอบที่ 12 ข้อมูลภาพผลงานศิลปิน
ที่มา : <http://www.mymodernmet.com>

ภาพประกอบที่ 13 ข้อมูลภาพผลงานศิลปิน
ที่มา : <http://www.mymodernmet.com>

ภาพประกอบที่ 14 ข้อมูลภาพผลงานศิลปิน
ที่มา : <http://www.mymodernmet.com>

ภาพประกอบที่ 15 ข้อมูลภาพผลงานศิลปิน
ที่มา : <http://www.mymodernmet.com>

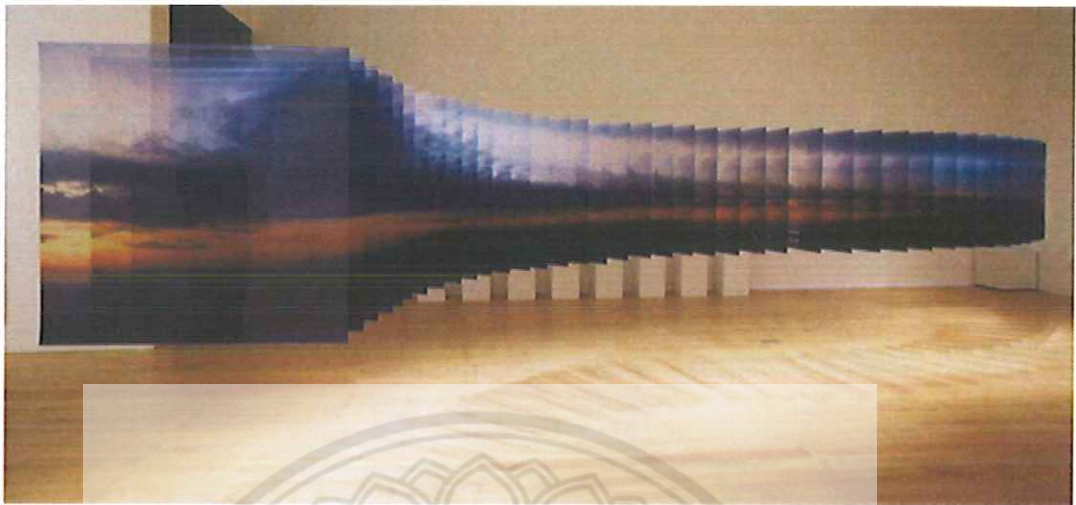

ภาพประกอบที่ 16 ข้อมูลภาพศิลปิน

Artist : Nobuhiro Nakanishi

ที่มา : <http://blogs.wsj.com>

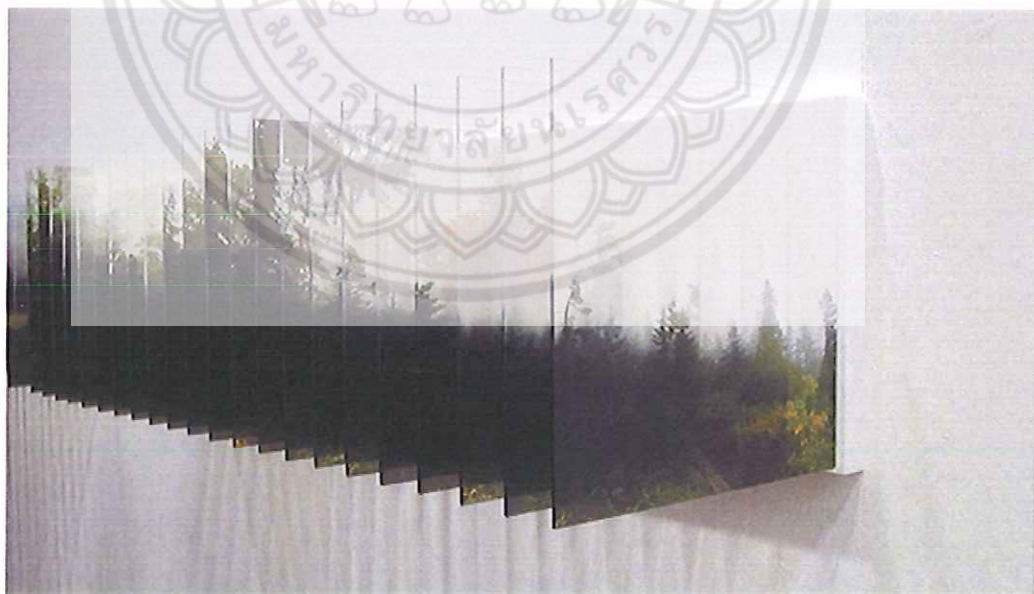
Nobuhiro Nakanishi สร้างสรรค์ผลงาน ด้วยการพิมพ์ภาพลงบนวัสดุแผ่นฟิล์ม แผ่นพลาสติกใส และแผ่นอะคริลิก แล้วเรียงภาพซ้อนต่อกัน จนเกิดเป็นอีกภาพที่สมบูรณ์ ผลงานที่ออกมาจึงดูเหมือนกับว่าเขาได้ถ่ายภาพเดียวกันที่ประมาณ 2-5 นาทีเพื่อแสดงให้เห็นการเคลื่อนไหวของภาพนั้นๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง และการเรียงภาพเหมือนโดมิโนยังเป็นการสร้างความลึกให้กับภาพได้ด้วย

ภาพประกอบที่ 17 ข้อมูลภาพผลงานศิลปิน

Artist : Nobuhiro Nakanishi

ที่มา : <http://colormute.com>

ภาพประกอบที่ 18 ข้อมูลภาพผลงานศิลปิน

Artist : Nobuhiro Nakanishi

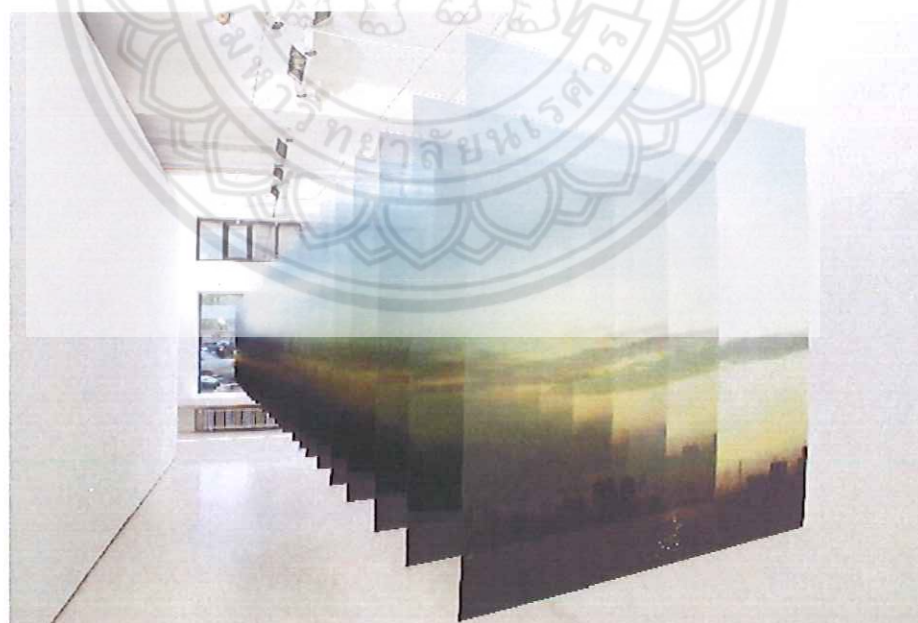
ที่มา : <http://colormute.com>

ภาพประกอบที่ 19 ข้อมูลภาพผลงานศิลปิน

Artist : Nobuhiro Nakanishi

ที่มา : <http://artprospect.blogspot.com>

ภาพประกอบที่ 20 ข้อมูลภาพผลงานศิลปิน

Artist : Nobuhiro Nakanishi

ที่มา : <http://artprospect.blogspot.com>

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

มนุษย์เราเกิดมาพร้อมกับการรายล้อมไปด้วยธรรมชาติ ทั้งมนุษย์และธรรมชาติ ต่างก็พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการดำเนินชีวิต หากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไป อีกสิ่งหนึ่งอาจดำรงชีวิตอยู่ไม่ได้ เช่น ที่มนุษย์เราไม่สามารถขาด น้ำ อาหารการกิน และอากาศได้นั่นเอง ส่วนธรรมชาติเอง หากไม่ได้รับการดูแล หรือหล่อเลี้ยง มันก็ไม่สามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่รอดได้ในสภาพการณ์ของโลก อีกทั้งผู้สร้างสรรค์เองก็เติบโตมากับธรรมชาติ เพราะสภาพแวดล้อมที่บ้านที่รายล้อมด้วยต้นไม้ ใบหญ้า ดินกับทุ่งนา มีบึงและคลองน้ำอยู่ท้ายทุ่ง บรรยากาศสดชื่น ร่มเย็น มองไปเห็นแต่ความเขียวขจีของท้องนา ใบบัวที่ชูก้านเหนือน้ำขึ้นมาเต็มบึง ดอกบัวที่ชูก้านเบียดเสียดเต็มบึง ซึ่งครอบครัวของผู้สร้างสรรค์เองก็ชอบปลูกต้นไม้ และชอบสรรหาพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับนานาพันธุ์ มาปลูกไว้รอบๆบ้าน จึงเป็นบ่อเกิดให้ผู้สร้างสรรค์มีความสนใจ และชื่นชอบในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมตลอดมา

ภาพประกอบที่ 21 ข้อมูลภาพถ่ายบึงบัว

สรุปที่มาของแนวความคิดการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ถูกปลูกฝังเรื่องการรักธรรมชาติ และให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างพึ่งพาอาศัย โดยไม่ไปทำลายมัน ผู้สร้างสรรค์จึงใช้เรื่องใกล้ตัวนี้มาเป็นแนวเรื่องในการทำงาน ซึ่งผู้สร้างสรรค์เลือกที่จะหยิบเรื่อง ไบบัวมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน เนื่องด้วยความชื่นชอบ และหลงใหลมาเป็นเวลานาน อีกทั้ง การทำงานในสิ่งที่เราชอบ หรือคุ้นเคย จะทำให้เราทำงานอย่างมีความสุข สนุก ไปงานที่เราทำ กระทั่งการคิดค้นรูปแบบของผลงานก็จะง่ายและได้รูปแบบที่หลากหลาย เพราะเป็นสิ่งที่เรารู้จักดีอยู่แล้ว ผู้สร้างสรรค์จึงถ่ายทอดผลงานที่บอกเล่าถึงความสัมพันธ์ทางธรรมชาติ ความงามของรูปทรง สีเส้นของใบบัวในกระบวนการสร้างงานทางภาพพิมพ์ในรูปแบบสื่อผสม และใช้การจัดวางองค์ประกอบมุมมองขึ้นมาอย่างเรียบง่ายในการนำเสนอผลงานชุดนี้

บทที่ 3

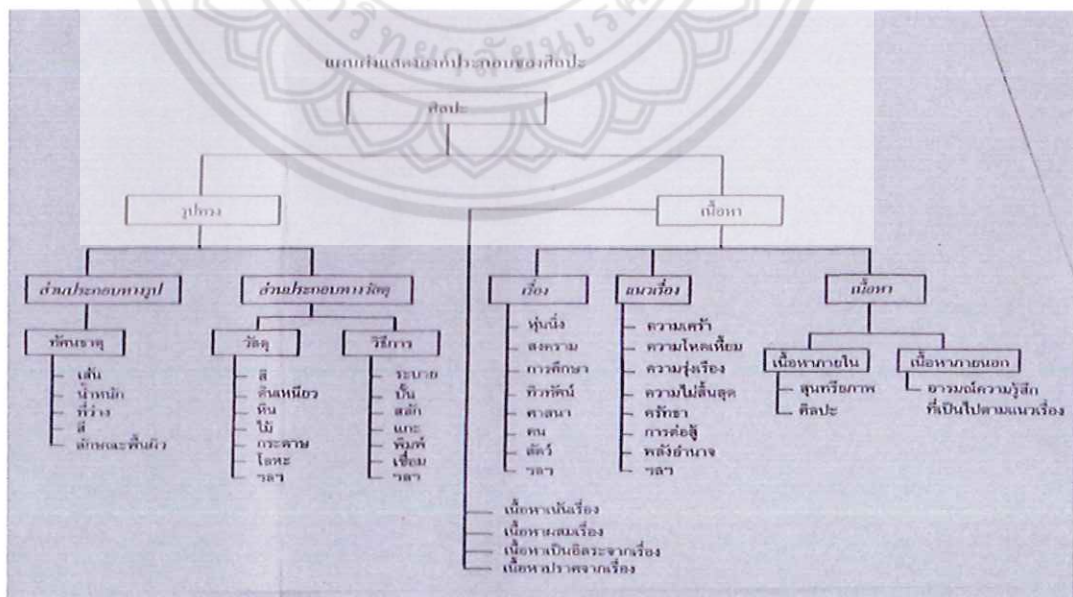
ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

ประเด็นสำคัญในแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์นั้นคือ การนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อม จากความงดงามของใบบัว ที่ประกอบด้วยลวดลายการแตกแขนงของใบที่กระจายไปทุกทิศทางอย่างสวยงาม ไปสู่สิ่งมีชีวิตรอบข้างที่มีความสัมพันธ์สอดคล้อง เกื้อกูลซึ่งกันและกันในการดำรงชีวิต มาเป็นแนวความคิดในผลงานทางภาพพิมพ์ โดยใช้รูปทรงใบบัวและกบเป็นสื่อแทนความสัมพันธ์ของธรรมชาติ ซึ่งในผลงานของผู้สร้างสรรค์ มีลักษณะแบบกึ่งนามธรรม(Semi-abstract) เป็นพื้นฐาน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้สร้างสรรค์มีการดัดแปลงรูปทรงจากของจริงให้เรียบง่าย แต่ยังคงมีเค้าโครงเดิมอยู่ แต่ไม่ได้ยึดถือความเป็นจริงตามที่ตามองเห็นในธรรมชาติเสียทีเดียว ลักษณะที่เหมือนจริงนั้นจะมีเพียงบางส่วนในรูปทรงที่ได้นำมาเสนอในกระบวนการสร้างสรรค์ชิ้น ดังที่จะได้เห็นในชุดที่นำเสนอนี้

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

1. ขั้นตอนการศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูล

1.1 หลักการและแผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ

ภาพประกอบที่ 22 แผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ

ที่มา : องค์ประกอบของศิลปะ, ชลูด นิ่มเสมอ(2530:26)

หลักการทางองค์ประกอบศิลป์ หรือ ทฤษฎีการสร้างสรรคศิลปะ

องค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างหลักของศิลปะ ก็คือ รูปทรง กับ เนื้อหา

1.รูปทรง คือ สิ่งที่เป็นรูปธรรม เป็นรูปทรงที่ศิลปินได้สร้างขึ้นจากทัศนธาตุต่างๆ อย่างมีเอกภาพ

รูปทรงมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นโครงสร้างทางรูป ได้แก่ ทัศนธาตุที่รวมตัวกันอย่างมีเอกภาพ และส่วนที่เป็นโครงสร้างทางวัตถุ ได้แก่วัสดุที่ใช้ในการสร้างรูป เช่น สี ดินเหนียว หิน ไม้ กระดาษ ผ้า โลหะ ฯลฯ รวมทั้งกลวิธีที่ใช้กับวัสดุเหล่านั้น เช่น การระบาย การปั้น การแกะ การเชื่อม ฯลฯ

2.เนื้อหา คือ องค์ประกอบที่เป็นนามธรรม หรือโครงสร้างทางจิต เป็นความหมายของงานศิลปะที่แสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ ที่ศิลปินได้สร้างขึ้นจากทัศนธาตุต่างๆ อย่างมีเอกภาพ รูปทรงที่มีคุณลักษณะเช่นนี้จะให้เนื้อหาที่ประกอบด้วยอารมณ์ความรู้สึกทางสุนทรียภาพ และอารมณ์อื่นๆ ตามเรื่องที่ศิลปินได้รับแรงบันดาลใจ นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็น เรื่อง และแนวเรื่อง

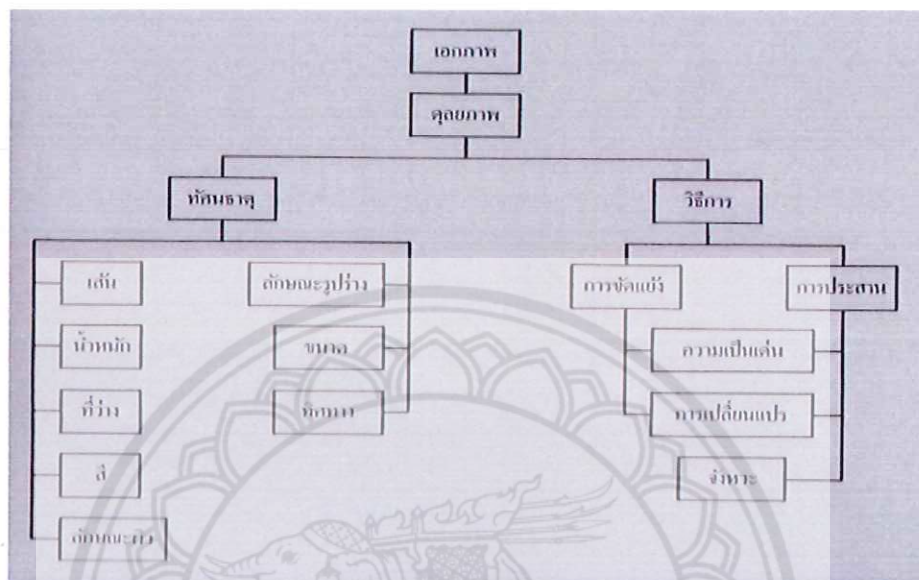
2.1 เรื่อง หมายถึง สิ่งที่ศิลปินสรรหามาเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างงานศิลปะแบบรูปธรรม เช่น คน สัตว์ สิ่งของ ฯลฯ

2.2 แนวเรื่อง เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบทางนามธรรมของงานศิลปะที่เน้นแนวความคิด ของศิลปินที่มีต่อเรื่องหรือรูปทรง เป็นสาระหรือ แนวทางของการสร้างสรรค์ เป็นความหมายที่ศิลปินต้องการแสดงออกในรูปของสัญลักษณ์ หรือ นามธรรม

อย่างไรก็ตามเนื้อหาแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ เนื้อหาภายใน หรือเนื้อหาทางรูปทรง เป็นเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรง เป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง เนื้อหาประเภทนี้จะให้อารมณ์ทางสุนทรียภาพแก่ผู้ดูเป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์เป็นประเภทที่ 1

ส่วนเนื้อหาภายนอก มีอยู่เฉพาะในศิลปะแบบรูปธรรมที่มีเรื่อง เช่น คน สัตว์ วัตถุ สิ่งของ เป็นเนื้อหาที่เป็นผลสืบเนื่องจากเนื้อหาภายในเป็นความหมายของเรื่องและแนวเรื่องที่แปลออกมาโดยรูปทรงเป็นประเภทที่ 2

1.2 หลักการและแผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

ภาพประกอบที่ 23 แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

ที่มา : หนังสือองค์ประกอบของศิลปะ, ชลูด นิ่มเสมอ(2530:208)

หลักทัศนธาตุ

จุด เป็นธาตุเบื้องต้น มีมิติเป็นศูนย์ ไม่มีความกว้าง ความยาวหรือความลึกซึ่งเป็นสิ่งที่เล็กที่สุดที่จะใช้สร้างรูปทรง

เส้น คือ จุดที่ต่อกันในทางยาว ไม่มีความกว้างมีแต่เส้นหนาเส้นบางหรือเส้นใหญ่เส้นเล็ก เส้นยังเป็นขอบเขตของที่ว่าง ขอบเขตของรูปทรงจะแสดงความรู้สึกด้วยตัวเองจากลักษณะและทิศทางของเส้น

น้ำหนัก คือ ความอ่อนแก่ของบริเวณที่สว่างและบริเวณที่มีดหรือความอ่อนแก่ของสี น้ำหนักยังให้ปริมาตรแก่รูปทรง

ที่ว่าง เป็นทัศนธาตุที่จะปรากฏตัวก็ต่อเมื่อมีทัศนธาตุอื่นมากำหนดรูปร่าง

สี เป็นทัศนธาตุที่มีคุณลักษณะของทัศนธาตุทั้งหลายรวมกันอย่างครบถ้วน คือ มีเส้น น้ำหนัก ที่ว่าง และลักษณะพื้นผิว นอกจากนั้นยังมีคุณลักษณะเพิ่มขึ้นอีกคือ ความเป็นสี และความจัดของสี

ลักษณะพื้นผิว คือ บริเวณพื้นผิวของสิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะต่างกันเมื่อสัมผัสจับต้องจะรู้สึก

วิธีการประกอบกันของรูปทรงในองค์ประกอบของศิลปะ i.๖๙23๖๙๖

เอกภาพ เป็นการประสาน หรือ การจัดระเบียบของส่วนต่างๆ ให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ดุลยภาพ คือ ความพอเหมาะพอดีของส่วนต่างๆ ในรูปทรง หรือ ในงานศิลปะชิ้นหนึ่ง

จังหวะ คือ การซ้ำที่เป็นระเบียบ ซ้ำซ้อนขึ้นจนเป็นรูปทรงของศิลปะ

สัดส่วน คือความสัมพันธ์ที่สมส่วนกันระหว่างขนาดของส่วนต่างๆ ในรูปทรง หรือระหว่างรูปทรง รวมทั้งความสัมพันธ์กลมกลืนกันระหว่างทัศนธาตุทั้งหลาย

หลักการทางองค์ประกอบศิลป์ในการสร้างสรรค์ คือ

จุด ในตัวงานจะมีการใช้จุดที่เรียงต่อกันจนกลายเป็นเส้นยาวที่มีทิศทางแตกแขนง และจุดที่เกิดจากการเกาะไม่เป็นวงเล็กๆ ที่ให้ความรู้สึกถึงรายละเอียดของผิวใบบัว

เส้น ในตัวงานมีการใช้เส้นเป็นลายก้านของใบบัว เส้นนี้จะแตกกระจายออกจากจุดศูนย์กลาง เป็นเส้นที่มีลักษณะพลิ้วไหวไปตามรูปทรงของใบบัว

สี ที่ใช้ในผลงานเป็นสีโทนเย็น และตัวผู้สร้างสรรค์เองก็ได้เลือกใช้โทนสีเขียว ที่มีระดับความเข้มอ่อนไม่เท่ากัน ซึ่งขึ้นอยู่กับการกระจายสีในชิ้นงาน

ที่ว่าง ผลงานอยู่ตรงที่ ชิ้นงานจะมีการเจาะทะลุเป็นรูปทรงกลม วงรี และที่ว่างที่โอบล้อมผลงาน

2. การกำหนดรูปแบบและขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

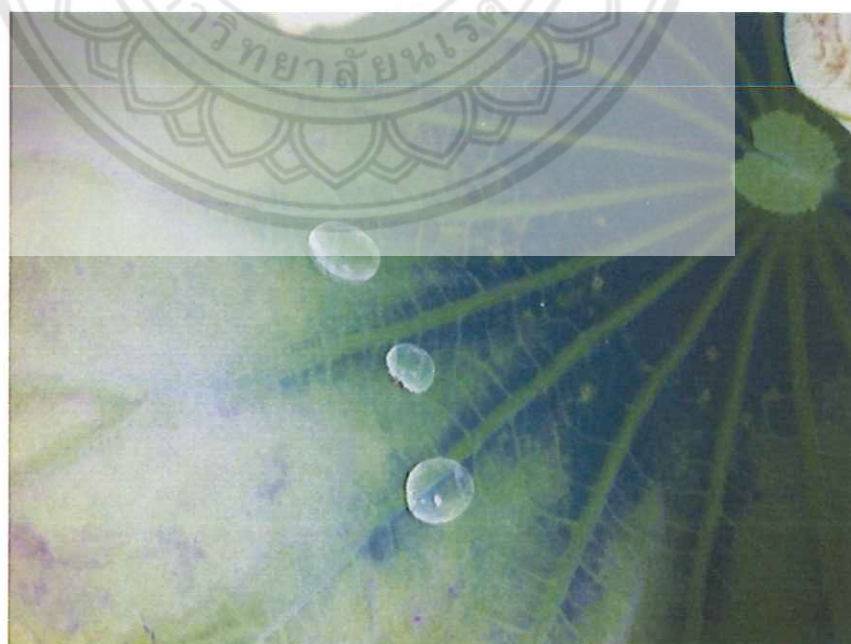
2.1 การศึกษาค้นคว้า ข้อมูล เอกสาร และภาพถ่าย

2.1.1 ข้อมูลภาพถ่าย

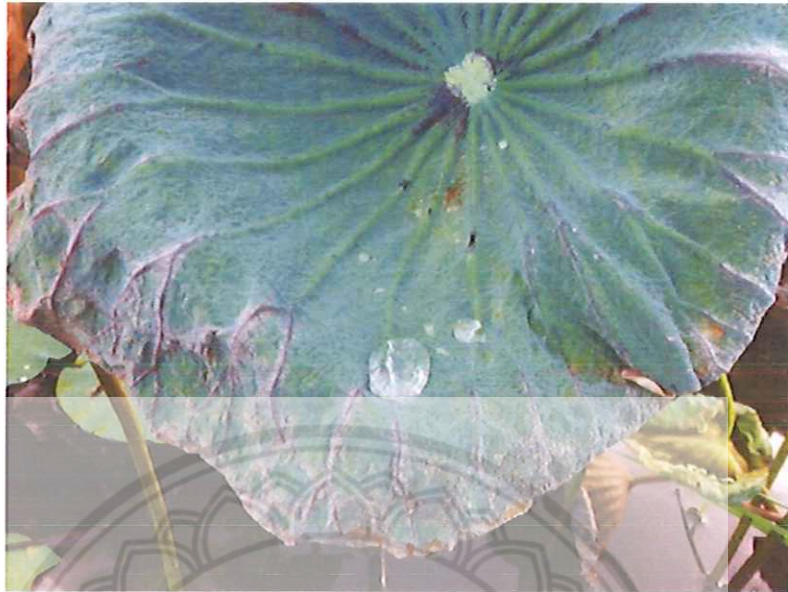
ข้อมูลภาพถ่ายจากผู้สร้างสรรค์ เป็นการรวบรวมข้อมูลภาพถ่ายใบบัวในรูปทรงและลักษณะต่างๆ โดยเน้นและขยายเก็บรายละเอียดลักษณะของกึ่ง ก้านใบบัวเพื่อประโยชน์ในการสร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 24 ข้อมูลภาพถ่ายใบบัว

ภาพประกอบบทที่ 25 ข้อมูลภาพถ่ายใบบัว

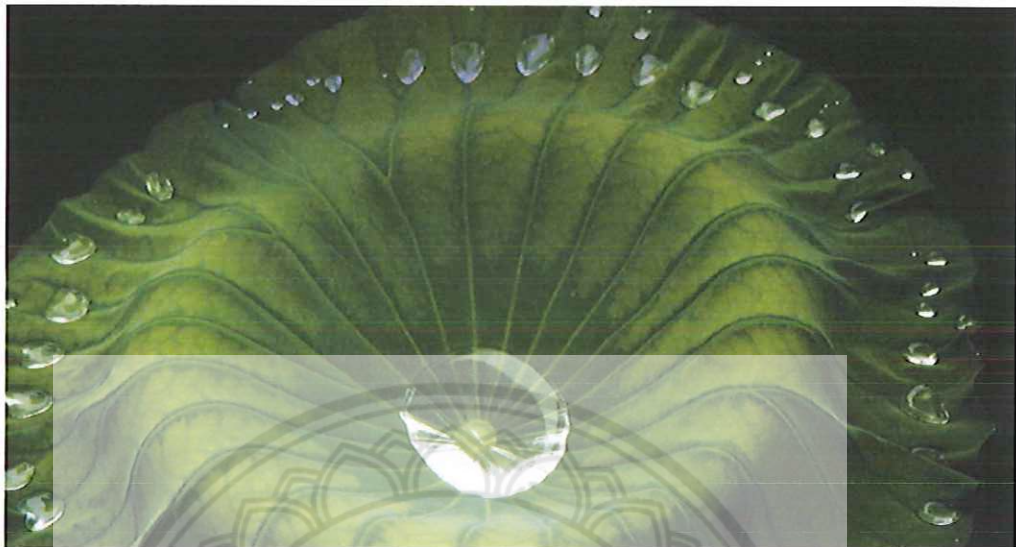
ภาพประกอบที่ 26 ข้อมูลภาพถ่ายใบบัว

2.1.1 ข้อมูลภาพจากสื่ออินเทอร์เน็ต และจากเว็บไซต์ต่างๆ

ผู้สร้างสรรค์ได้สืบค้นเพื่อหารูปทรง ลักษณะ และสีของใบบัวที่ให้มุมมอง
แตกต่างกันออกไป

ภาพประกอบที่ 27 ข้อมูลภาพถ่ายใบบัว

ที่มา : <http://www.maceducation.com>

ภาพประกอบที่ 28 ข้อมูลภาพถ่ายใบบัว

ที่มา : <http://www.wallpaperdownloader.com>

ภาพประกอบที่ 29 ข้อมูลภาพถ่ายใบบัว

ที่มา : <http://www.123rf.com>

ภาพประกอบที่ 30 ข้อมูลภาพถ่ายลูกอ๊อด
ที่มา : <http://topicstock.pantip.com>

ภาพประกอบที่ 31 ข้อมูลภาพถ่ายไบบัวและแหน
ที่มา : <http://topicstock.pantip.com>

การวิเคราะห์ข้อมูลและภาพข้อมูล

ใบบัวมีลักษณะเด่นที่สำคัญ คือ รูปทรงของใบที่เป็นทรงค่อนข้างกลม และมีก้านใบที่แตกกระจายออกจากจุดศูนย์กลางของใบ ผู้สร้างสรรค์จึงเลือกใช้ลักษณะเด่นตามที่ตามองเห็นมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน ใช้รูปทรงผสมกับการใช้จุด และเส้นเป็นสาระสำคัญ มีพื้นผิวและสีเป็นสาระร่วมสำคัญในงาน

2.2 การกำหนดกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์มี 4 ขั้นตอนดังนี้

2.2.1 การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานสร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 32 ข้อมูลภาพถ่ายวัสดุ อุปกรณ์

ที่มา : <http://sombatkarnpim90.blogspot.com>

ที่มา : <http://www.weloveshopping.com>

ที่มา : <http://nkprintt.com>

- 1.) บล็อกสกรีน ทำจากไม้ชิ้นโครงเป็นสี่เหลี่ยมมีหลายขนาด ซึ่งตรึงด้วยผ้าตะแกรง (ลักษณะคล้ายผ้าไหม)
- 2.) ยางปาดสี ทำจากไม้และยางพารา ใช้ในการปาดสีจากบล็อกลงสู่ตัวงาน
- 3.) สี screen color มีคุณลักษณะเป็นของเหลวข้น จัดอยู่ในสีชนิดที่เป็นน้ำ มีหลายสีนอกเหนือจากแม่สี สามารถผสมสีกันได้ หากสีมีลักษณะที่ข้นจนเหนียว สามารถผสมกับน้ำเปล่าได้
- 4.) กาวอัดบล็อก และ น้ำยาไวแสง เป็นสารที่ใช้ผสมกันในอัตราส่วน 4 : 1 (โดยประมาณ) หากผสมกันแล้วควรเก็บในภาชนะที่ทึบแสง ห้ามโดนแสง เพราะจะทำให้หมดประสิทธิภาพ ใช้ในการปาดบล็อกสกรีนเพื่อนำไปฉายแสง ให้เกิดเป็นรูปที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการ
- 5.) รางปาดกาวอัด ทำจากสแตนเลส ใช้ใส่กาวอัดและน้ำยาไวแสงที่ผสมแล้วนำไปปาดบางๆลงบล็อกสกรีน

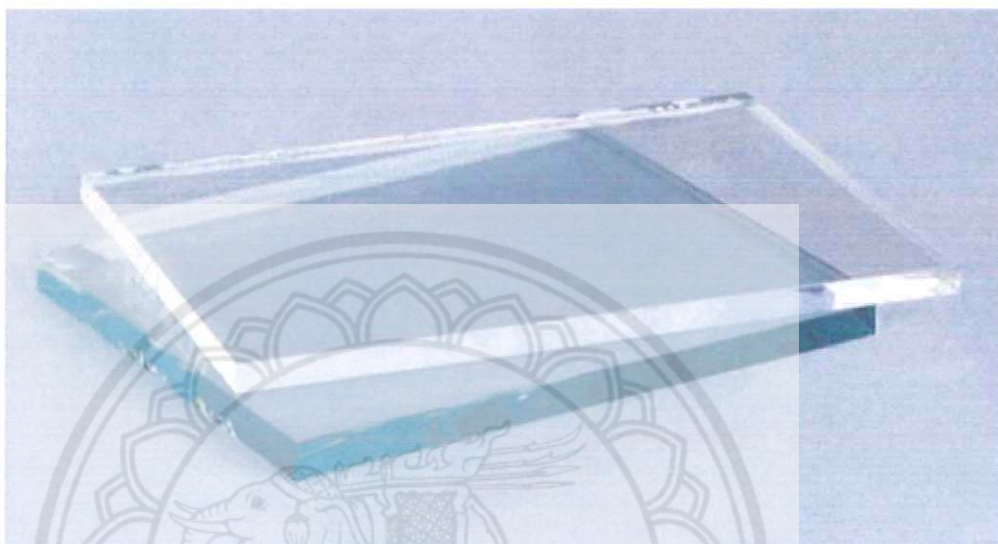

ภาพประกอบที่ 33 ข้อมูลภาพถ่ายน้ำยาเรซิน

ที่มา : <http://www.neo.co.th>

- 6.) เรซิน หรือชื่อเต็มๆ ว่า โพลีเอสเตอร์ เรซิน เป็นสารเคมีสังเคราะห์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะเป็นน้ำเหลวใสข้นคล้ายน้ำเชื่อม มีกลิ่นฉุนรุนแรงคล้ายกรด สำหรับคุณสมบัติของเรซินนั้น มีน้ำหนักเบา ทนน้ำ ทนแดด ทนสารเคมี สามารถผสมเข้ากับวัสดุต่างๆ ได้ดี

- 7.) น้ำยาสาร (Hardener) หรือตัวเร่งปฏิกิริยา เป็นสารเคมีที่ผสมเข้ากับเรซินเพื่อเร่งปฏิกิริยาให้น้ำยาเรซินแข็งตัว

ภาพประกอบที่ 34 ข้อมูลภาพถ่ายกระจก

- 8.) กระจกใส มีลักษณะ โปร่งใส

2.2.2 กระบวนการจัดทำแบบร่าง (Sketch) การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ นิพนธ์

การจัดทำภาพแบบร่าง

ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้ภาพถ่ายใบไม้ ในลักษณะที่สมบูรณ์ด้วยรูปทรง และลายก้าน นำมาร่างแบบด้วยการวาดเส้นด้วยดินสอ ต่อจากนั้นลงโครงสร้างของสีด้วยเทคนิคสีไม้และ มีการเพิ่มความสมบูรณ์ของผลงานด้วยการลงรายละเอียดของเรื่องราวความสัมพันธ์ โดยเพิ่มเรื่องราวที่เกี่ยวกับรูปทรงของจอกหรือแหวนลงไปในงาน เพื่อเป็นการสนับสนุนเรื่องราวกับผลงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามที่ได้วางเป้าหมายไว้

ภาพประกอบที่ 35 ข้อมูลภาพถ่ายแบบร่าง

การพัฒนาและการปรับปรุงแบบร่าง

- มีการปรับปรุงโครงสร้างของสี โดยการแทรกสีโทนร้อนเข้าไป
- เพิ่มตัวกบ และฟองไข่ ตามที่ผู้สร้างสรรค์ได้วางแนวคิดไว้ในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต

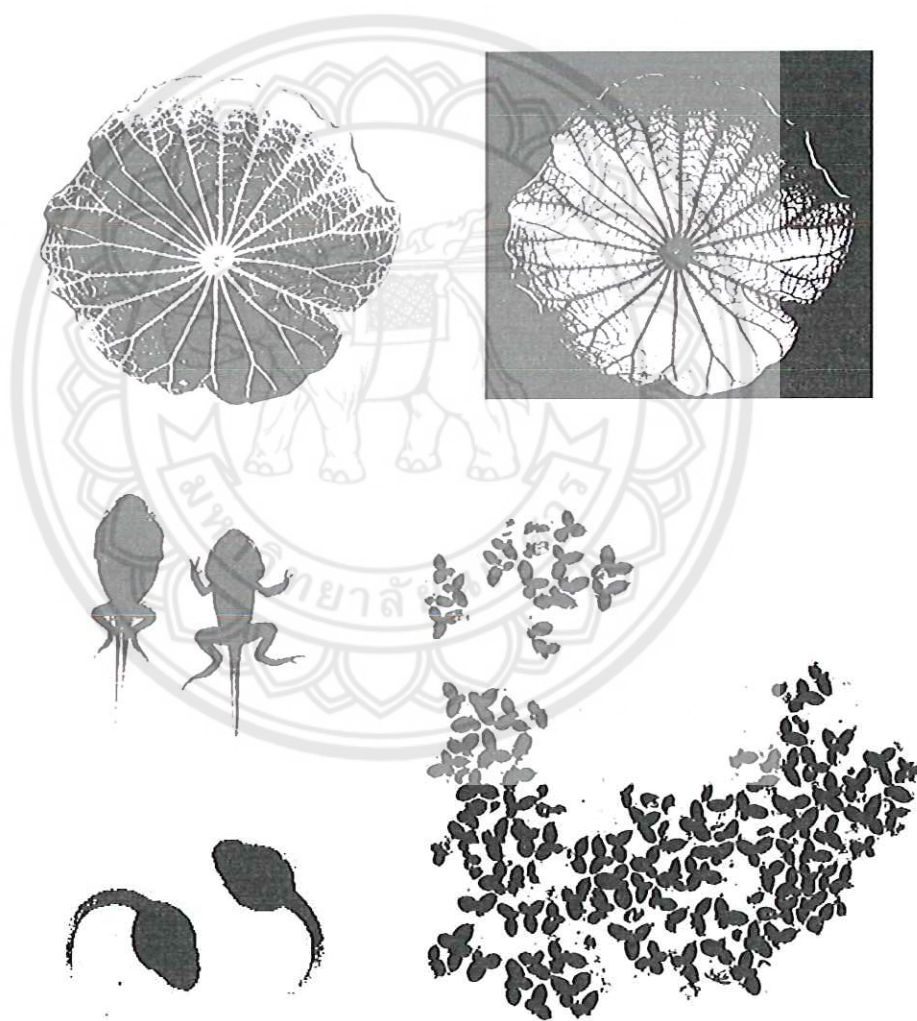

ภาพประกอบที่ 36 ข้อมูลภาพถ่ายแบบร่าง

2.2.3 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ขั้นตอนที่ 1

ขยายแบบร่าง โดยกำหนดอัตราส่วน และองค์ประกอบของภาพให้สมดุลกับขนาดกระจกที่ผู้สร้างสรรค์กำหนด จากนั้นเริ่มด้วยกระบวนการทางเทคนิคภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Screen print) โดยนำภาพใบบัว และรูปทรงของจอก แหน ถ่ายเป็นแม่พิมพ์เพื่อลงกระดาษไซ และนำไปสู่กระบวนการผลิตต่อไปในทางเทคนิคภาพพิมพ์

ภาพประกอบที่ 37 ข้อมูลภาพถ่ายแบบเอกสาร

ขั้นตอนที่ 2

นำแม่พิมพ์ที่ถ่ายลงกระดาษไข ไปผ่านกระบวนการฉายแสงด้วยหลอดไฟ เมื่อฉายเสร็จจะได้แม่พิมพ์ที่ติดบนตะแกรงผ้าไหม จากนั้นเราใช้ยางปาดหมึกสีลงบนแผ่นกระจก

ภาพประกอบที่ 38 ภาพการปาดแม่พิมพ์ลงกระจก

ขั้นตอนที่ 3

เมื่อพิมพ์ลงบนแผ่นกระจกตามแบบร่างที่กำหนดแล้ว จึงนำกระจกแต่ละแผ่นมาวางเรียงเป็นชั้นซ้อนกัน โดยเว้นระยะห่างระหว่างแต่ชั้นพอประมาณ เพื่อเกิดเป็นมิติของภาพ

ส่วนที่เป็นฟองไข่ ใช้กระบวนการทำจากการหล่อเรซิน และใช้เทคนิค Digital print พิมพ์ภาพกบและลูกอ๊อด แล้วนำมาจัดองค์ประกอบลงบนแผ่นกระจกในแต่ละชั้น

ภาพประกอบที่ 39 ข้อมูลภาพถ่ายผลงาน

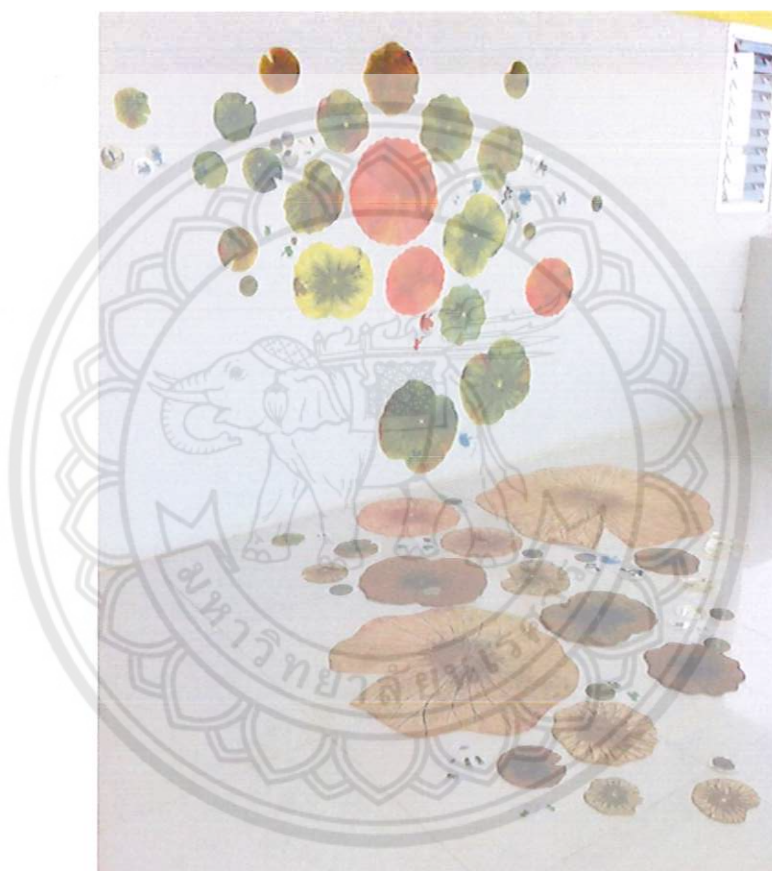
2.2.4 รูปแบบกลวิธีและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ผู้สร้างสรรค์ใช้กลวิธี ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk screen) ที่มีการพิมพ์ภาพจากแม่พิมพ์ตะแกรงไหมลงบนแผ่นกระจก โดยเรียงแผ่นกระจกซ้อนกันเป็นชั้นๆ ในลักษณะการซ้อนกันของภาพ และมีศิลปะสื่อผสม ที่ใช้การหล่อเรซินเป็นรูปหยดน้ำ ประกอบกับกลวิธี Digital print ที่พิมพ์เป็นรูปกบ และลูกอ๊อด นำไปวางเรียงจัดองค์ประกอบไว้ในแต่ละชั้นของกระจก

ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้กลวิธี ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk screen) เป็นกลวิธีหลัก ในการสร้างสรรค์ผลงานเนื่องด้วยกลวิธีนี้เอื้อต่อการแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึกของ ลวดลายเส้นได้ดี อีกทั้งยังแสดงลักษณะ รายละเอียดได้ใกล้เคียงกับธรรมชาติ และการเลือกใช้เรซินมาทำเป็นฟองไข่ และหยดน้ำ ก็ส่งผลให้มีความรู้สึกคล้ายคลึงกับของจริงตามธรรมชาติที่เห็นเป็นฟองสีใส ซึ่งผู้สร้างสรรค์พิจารณาแล้วว่า การเลือกใช้เทคนิคนี้จะ ได้ผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ได้มากที่สุด

ภาพผลงาน
ช่วงก่อนศิลปนิพนธ์

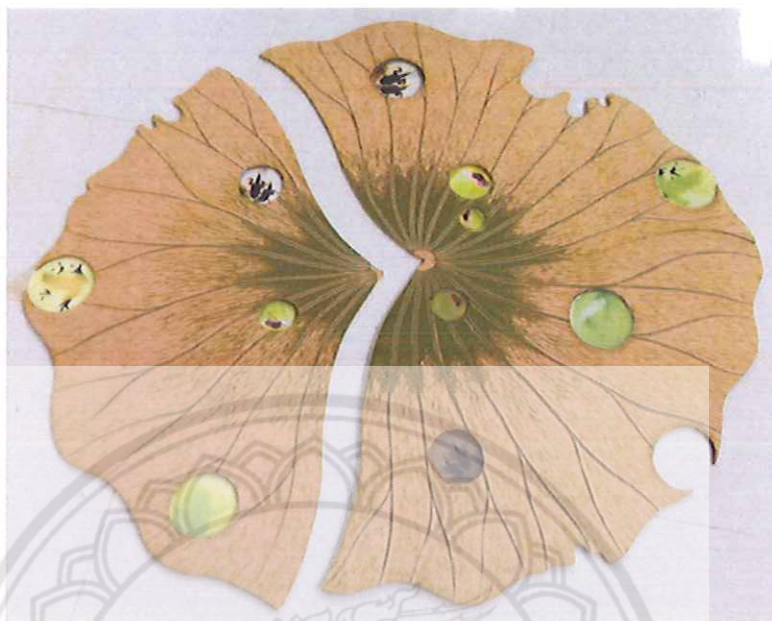

ภาพประกอบที่ 40

ผลงานชุดที่ 1

กลวิธี ภาพพิมพ์แกะไม้ , สีอะครีลิก / ขนาด ผืนแปรไปตามพื้นที่

ภาพประกอบที่ 41 ผลงานชุดที่ 2
 กลวิธี ภาพพิมพ์แกะไม้, สื่อประสม / ขนาด ผันแปรไปตามพื้นที่

ภาพประกอบที่ 42 ผลงานชุดที่ 2
 กลวิธี ภาพพิมพ์แกะไม้, สื่อประสม / ขนาด ผันแปรไปตามพื้นที่

ภาพประกอบที่ 43 ผลงานชุดที่ 3
 กลวิธี ภาพพิมพ์แกะไม้ , สีอะครีลิก / ขนาด ผันแปรไปตามพื้นที่

ภาพประกอบที่ 44 ผลงานชุดที่ 3
 กลวิธี ภาพพิมพ์แกะไม้ , สีอะครีลิก / ขนาด ผันแปรไปตามพื้นที่

ภาพประกอบที่ 45 ผลงานชุดที่ 4
 กลวิธี ภาพพิมพ์แกะไม้ , สีอะครีลิก / ขนาด ผันแปรไปตามพื้นที่

ภาพประกอบที่ 46 ผลงานชุดที่ 4
 กลวิธี ภาพพิมพ์แกะไม้ , สีอะครีลิก / ขนาด ผันแปรไปตามพื้นที่

บทสรุปและวิเคราะห์ปัญหาจากผลงานช่วงก่อนศิลปะนิพนธ์ (Pre - Thesis)

จากผลงานการสร้างสรรค์ช่วงก่อนศิลปะนิพนธ์ดังภาพข้างต้นนั้น จะเป็นกระบวนการทางเทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้ โดยใช้แม่พิมพ์เป็นผลงาน และมีเทคนิคผสมที่เกิดจากการทำเรซินมาเป็นส่วนหนึ่งของผลงาน

ปัญหาที่พบในระหว่างการทำงานนั้นก็คือ รูปทรงของตัวงานยังมีลักษณะที่แข็งทื่อเนื่องจากการตัดแม่พิมพ์ไม้ที่ไม่ส่งผลให้ตัวงานมีความพลิ้วไหวเป็นธรรมชาติและทักษะการแกะแม่พิมพ์ไม้ของผู้สร้างสรรค์นั้นยังไม่มีคามชำนาญพอที่จะแกะเป็นลวดลายที่มีรายละเอียดได้ดีและคิดอย่างที่ต้องการและกำหนดควบคุมชิ้นงานได้ จึงทำให้ลวดลายของเส้นปรากฏออกมาในลักษณะที่มีอารมณ์ของเส้นค่อนข้างแข็ง ไม่พลิ้วไหวตามเนื้อหาของงานที่ได้กล่าวไว้

ดังนั้นในการทำผลงานศิลปะนิพนธ์จริงครั้งต่อไป ผู้สร้างสรรค์จึงคิดพัฒนาผลงานแก้ไขจุดบกพร่องต่างๆ โดยเปลี่ยนเทคนิคและวัสดุมาเป็นเทคนิคการพิมพ์ภาพบนกระจกผสมกับเทคนิคผสมที่ใช้การหล่อเรซินและเพิ่มการใช้แสงไฟเข้ามาใช้ในตัวงาน

ภาพผลงาน
การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

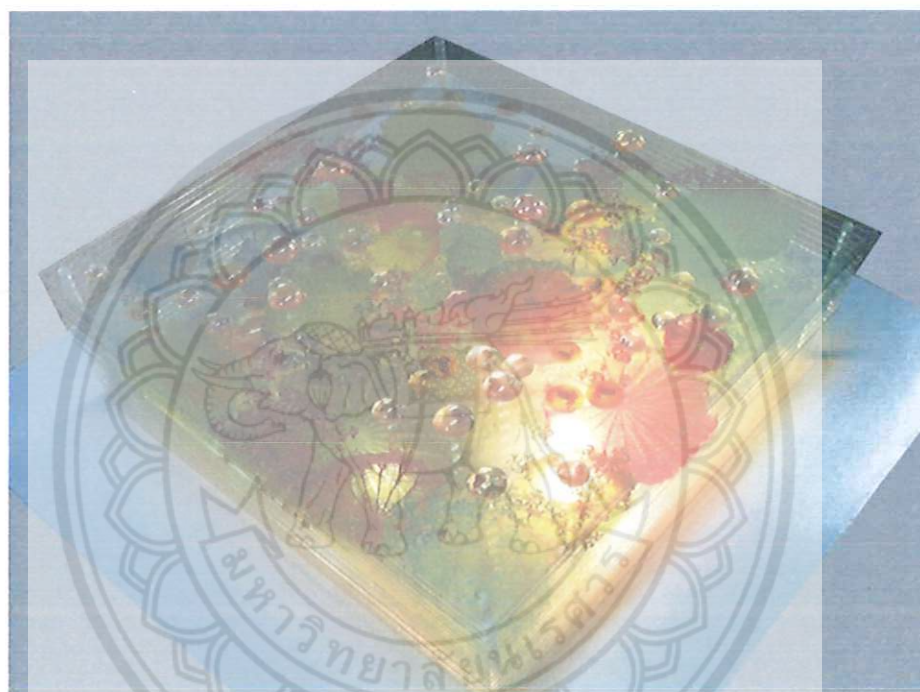
ภาพประกอบที่ 47

ผลงานชุดที่ 1

ผลงาน Parallel Natural 1

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk screen), สีผสม

ขนาด 59 x 25 x 25 ซม.

ภาพประกอบที่ 48

ผลงานชุดที่ 2

ชื่อผลงาน Parallel Natural 2

กลวิธี ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk screen), สื่อผสม

ขนาด 77 x 60 x 60 ซม.

ภาพประกอบที่ 49

ผลงานชุดที่ 3

ชื่อผลงาน Parallel Natural 3

กลวิธี ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk screen), สื่อผสม

ขนาด 65 x 25 x 25 ซม.

ภาพประกอบที่ 50

ผลงานชุดที่ 3

ชื่อผลงาน Parallel Natural 3

กลวิธี ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk screen), สื่อผสม

ขนาด 65 x 25 x 25 ซม.

ภาพประกอบที่ 51

ผลงานชุดที่ 3

ชื่อผลงาน Parallel Natural 3

กลวิธี ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk screen), สีผสม

ขนาด 65 x 25 x 25 ซม.

บทที่ 4

การรายงานผลและวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะในผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

ภาพประกอบที่ 52

กลวิธี ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk screen), สื่อผสม

การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะในผลงาน

1. การวิเคราะห์รูปทรง

1.1 ทิศนะธาตุ

เส้น (Line)

ลักษณะของเส้นที่ผู้สร้างสรรค์นำมาใช้ในผลงาน คือ เส้นที่ลากแตกแขนงออกจากจุดศูนย์กลางของใบบัว ซึ่งแสดงถึงการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดยั้งตามธรรมชาติที่เป็นไป

รูปทรง (Shape)

รูปทรงกลมที่สื่อถึงไขกบ มีขนาดเล็กบ้างใหญ่บ้างวางกระจายอยู่ทั่วไปด้วยการจัดองค์ประกอบ ทำให้เกิดการซ้ำของวงกลมที่วางคั่นอยู่ระหว่างแต่ละอัน และเกิดเป็นจังหวะ ที่รูปทรงใหญ่ เล็กมีการวางสลับกันเพื่อเน้นและ ผ่อนคลายของทัศนธาตุซึ่งจะแสดงให้เห็นความรู้สึกถึงความเป็นเอกภาพและ ให้ความรู้สึกถึงความมีชีวิต อีกทั้งยังเกิดความรู้สึกถึงความขัดแย้งของรูปทรงกลม กับ เส้นที่แตกแขนงออกมา

สี (Color)

โครงสร้างของสีในดวงงาน ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้ทั้งสีโทนร้อน และโทนเย็น ตัดด้วยสีวรรณะอ่อน เพื่อความสมดุลและประสานกันของวรรณะสี

ลักษณะพื้นผิว (Texture)

ลักษณะพื้นผิวของดวงงานจะได้ผลลัพธ์จากฟองไขกบที่หลุดจากเรซิน เป็นรูปทรงแบบนูนสูง ซึ่งมีระดับความสูงต่ำและขนาดไม่เท่ากัน เมื่อจัดเรียงลงบนแผ่นกระจกในแต่ละชั้นโดยการจัดองค์ประกอบ จะทำให้เกิดเป็นจังหวะการซ้ำตามหลักการประสานกันของทัศนธาตุ เพื่อให้เกิดเอกภาพที่แสดงถึงความมีชีวิตชีวา ให้ความรู้สึกที่สมจริงของธรรมชาติ

ที่ว่าง (Space)

ที่ว่างในผลงานเกิดจากระยะห่างกันของรูปทรงแต่ละอัน ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง เกิดจังหวะ ทำให้มีความเคลื่อนไหว มีมิติระยะใกล้ ไกล

น้ำหนัก (Tone)

ลักษณะของน้ำหนักแสงเงาที่ปรากฏในผลงานมีความอ่อนแก่ จากน้ำหนักของเนื้อสี ที่เป็นการเน้นรูปทรงกับพื้นที่ว่าง หรือรูปทรงกับรูปทรงด้วยตัวเอง ให้เกิดความแตกต่างระหว่างกัน และให้ความรู้สึกของภาพเป็น 2 มิติ, 3 มิติ แก่รูปทรงเกิดเป็นระยะความตื้น ลึกของผลงาน

2. การวิเคราะห์เนื้อหา

2.1 เนื้อหาภายใน

เป็นเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรง การแสดงออกในผลงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ มีเนื้อหาภายในคือความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติแบบอิงอาศัยซึ่งกันและกันของใบบัวและกบแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับสิ่งมีชีวิตที่อยู่ร่วมกัน โดยที่ผู้สร้างสรรค์เลือกที่จะหยิบใช้ใบบัวมาเป็นสัญลักษณ์ของธรรมชาติและใช้กบเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งมีชีวิต โดยการนำเสนอผ่านผลงานสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นจากความเป็นไปตามธรรมชาติและผสมกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตามจินตนาการ

2.2 เนื้อหาภายนอก

เป็นเนื้อหาที่มีผลสืบเนื่องจากเนื้อหาภายใน เป็นความหมายของเรื่องและแนวเรื่องที่แปลออกมาโดยรูปทรง การแสดงออกในผลงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ มีเนื้อหาภายนอกเป็นลักษณะงานแบบกึ่งนามธรรม (Semi-Abstract) โดยใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย กล่าวคือ รูปทรงที่ปรากฏในผลงานสร้างสรรค์ยังคงมีเรื่องและแนวเรื่องบ่งบอกให้เข้าใจได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับสิ่งมีชีวิตที่อยู่ร่วมกัน

บทที่ 5

บทสรุป

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ในเทคนิคภาพพิมพ์สื่อผสมชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์กำหนดแนวความคิด ให้สื่อถึงการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างพืชกับสัตว์ และความสวยงาม โดยใช้บัวกับกบเป็นสื่อสัญลักษณ์ เพื่อแสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงของลักษณะรูปทรงใบบัว และฟองไข่กบ ไปตามธรรมชาติที่ตามองเห็น แต่ใช้การสร้างสรรค์โดยตัดทอนรูปทรง การเพิ่มเรื่องราวจินตนาการ และวัสดุ การจัดองค์ประกอบงาน ตามที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงออกสู่ชิ้นงาน ในรูปของผลงานภาพพิมพ์สื่อผสมในชุด " ความสัมพันธ์ของธรรมชาติ "

โดยการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ที่ผ่านมา นั้น ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้า และพยายามค้นหารูปแบบต่างๆ มาพัฒนาผลงานและแนวความคิดเพื่อแสดงออกทางเทคนิคและรูปแบบให้มีความชัดเจนมากขึ้นและการทำผลงานนั้นต้องผ่านกระบวนการกลั่นกรอง ทั้งในเรื่องของความคิด เทคนิค รูปแบบ กระบวนการที่ต้องทำการทดลองแก้ไขเพื่อพัฒนาผลงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย คือ เป็นผลงานที่มีคุณภาพ

ปัญหา และ อุปสรรค ในการทำงานอยู่ตรงที่เทคนิคสื่อผสมที่ผู้สร้างสรรค์นำมาใช้ประกอบการทำผลงาน นั้นก็คือ เรซิน ซึ่งผู้สร้างสรรค์ยังไม่มี ความชำนาญในการ ผสม นํ้ายาเรซินกับตัวเร่งที่ทำให้เรซินแข็งตัว จึงทำให้เรซินเกิดรอยร้าวและแตกเป็นส่วนๆ .

การพิมพ์ภาพลงบนกระจก ก็เป็นปัญหาอีกประการสำหรับผู้สร้างสรรค์ เนื่องด้วยการพิมพ์ภาพลงกระจกนั้นจะใช้เวลาแห้งช้ากว่าการพิมพ์ลงกระดาษและแผ่นกระจกที่มีคุณลักษณะเรียบลื่น ทำให้สีของการพิมพ์ภาพสามารถหลุดลอกได้ง่าย

จากสิ่งต่างๆที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทดลอง และปฏิบัติมาตั้งแต่เริ่มต้น ตลอดจนพบปัญหาและได้ปรับปรุงแก้ไขจนได้รับผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้กับผลงานในชุดนี้ได้เป็นอย่างดี น่าพอใจ และน่าจะส่งผลกับการพัฒนาผลงานของผู้สร้างสรรค์ได้ในอนาคตต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยนเรศวร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรมประเภทหนังสือ

ชะลูด นิมเสมอ. (2539). **องค์ประกอบของศิลปะ** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร:

บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

อารี สุทธิพันธุ์. (2528). **ศิลปนิยม** (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กระดาศสา

บรรณานุกรมประเภทสื่อออนไลน์

ดร.ภิญโญ พานิชพันธ์ , ดร.พิณทิพ รุ่งวงษา , ดร.ศศิวิมล แสงวงผล , จงดี ไต้ลิ้ม และ

ยุพา ตั้งสากล. นิเวศวิทยา. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2557,

จาก <http://www.il.mahidol.ac.th>

วีรยุทธ์ เลาหะจินดา. วิทยาศาสตร์เลี้ยงปลาและสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก. สืบค้นเมื่อ

22 เมษายน 2557 ,จาก th.wikipedia.org/wiki/สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

อดุลย์(ต้นกล้าแห่งศิลป์). เทคนิคภาพพิมพ์ตะแกรงไหม. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2557 ,

จาก <http://inet49010610092adul.blogspot.com>

สมภาพ คล้ายวิเชียร. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาพพิมพ์. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2557 ,

จาก <http://www.samaporn.com>

วงจรชีวิตกบ. สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2557 , จาก <http://www.kobdee.com/>

ลักษณะพฤกษศาสตร์ของบัว. สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2557 ,

จาก <http://www.nanagarden.com>

บรรณานุกรมประเภท บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

ภาควิชา เทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สื่อเพื่อการ เรียนรู้เรื่องบัว. สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2557 ,

จาก <http://www.kmitl.ac.th>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวกมลทิพย์ นุ่นโหม
วันเดือนปีเกิด	28 ตุลาคม พ.ศ. 2534
ที่อยู่	8/2007 หมู่ 2 ต.นครสวรรค์ออก อ. เมือง จ. นครสวรรค์ 60000
โทรศัพท์	083-167-5842
E-mail	bum_bim2034@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2553   ปริญญาศิลปบัณฑิต เอกภาพพิมพ์ สาขาทัศนศิลป์ ภาควิชา
ศิลปะและออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- พ.ศ. 2547   มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนนครสวรรค์
อ. เมือง จ.นครสวรรค์
- พ.ศ. 2541   ประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์
อ. เมือง จ.นครสวรรค์

ทุนการศึกษา

- พ.ศ. 2557   กองทุนส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ
"มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์"

ประวัติการแสดงผลงาน

- Art Thesis Exhibition วันที่ 16 – 30 พฤษภาคม 2557
ณ หอศิลป์มหาวิทยาลัยนเรศวร (หนองอ้อ) จ.พิษณุโลก
- Art Thesis Exhibition วันที่ 6 – 29 มิถุนายน 2557
ณ หอศิลป์กรุงเทพ กรุงเทพมหานคร.